

עבריה פלדמן ז"ל

בת יפה וצבי שורצמן ז"ל

נולדה: י"ב אדר א' ה'תרפ"א
נפטרה: ח' סיון ה'תשנ"ח

20/02/1921
02/05/1998

בת 77 במותה, היתה חברתנו עבריה. צעירה באופן יחסי, בתקופה זו בה מצליח מדע הרפואה להאריך את תוחלת חיי אדם.

שבעה ילדים, בנות ובנים נולדו ליפה וצבי שורצמן ממושב מרחביה הקטן שבעמק יזרעאל. שם נולדה וגדלה גם עבריה, צברית - דור שלישי של ילידי הארץ הזו.

משנות חייה הראשונות, למדה וחוותה על בשרה, את קשיי היום-יום של חיי איכרים. לעזור להוריה בבית ובשדה ולהסתפק במועט שבמועט.

עבריה - ילדה שניה והבת הראשונה במניין הילדים במשפחה, היתה נוהגת לעתים מזומנות בזוג פרדות רתומות לעגלה. נוסעת לעפולה "בירת העמק" כדי למכור שם את תנובת המשק של הוריה ותוצרתו.

לזמנים האלה בדיוק כיוון צעדיו זוסיה פלדמן יב"א. מצאה חן בעיניו הצברית השחרחרת היפה... וכשצעד לו על הדרך לתומו כביכול, היתה עבריה עוצרת את עגלתה ושואלת את ההלך בחיך: "רוצה להגיע לעפולה?" כך התחילה אהבתם של עבריה ז"ל וזוסיה יב"א ללבלב ולפרוח... הפגישות בין עבריה בת המושב לזוסיה הנוטר הרכוב על סוס (ואח"כ גם נוהג בטנדר של הנוטרים), הלכו ותכפו, עד שהשניים החליטו להינשא, ועברו להתגורר בעפולה.

אך כאשר ביקרה עבריה את אחותה הצעירה ששהתה ב"הכשרה" בקיבוצנו, מצא חן בעיניה מאד אורח החיים הקיבוצי, היחד והחברות. זמן מה לאחר מכן, החליטו עבריה וזוסיה לעבור לאשדות יעקב עם בתם הפעוטה **יפה'לה**. כאן נקלטו שניהם במהירות בעבודה ובחיי החברה. עבריה שהיתה מורגלת בכל עבודה קשה, לא נבהלה והלכה לעבוד בכל מקום שהיה נחוץ. אם זה בבתי ילדים או בחדר האוכל בתקופה מאוחרת יותר. וכשעבדה ברפת, למרות שהעבודה שם נחשבה לקשה ביותר, חליבה ביד שגרמה לכאבים באמות הידיים, קימה בשעות משונות ועייפות רבה, עבריה יושבת על השרפרף של החולבים ושרה. וכמו שהותיקים זוכרים בוודאי, להיכנס לעבוד ברפת היתה זכות מיוחדת, ולא כל מי שרצה - הצליח לעבור את "המחסום" שהציב מרכז הענף.

ובמהלכן של אותן שנים של עבודה קשה הגדילו עבריה וזוסייה את משפחתם. **שרה ליה** שנולדה כחודש לפני "השבת השחורה". **אריק** שנולד אחרי קום המדינה, ונקרא על שם הדוד (אח של עבריה) שנהרג במלחמת השחרור בהגנה על "קו המים בנגב. ואחריו שתי הבנות הצעירות **אילת וענת**.

כבר נאמר במקורותינו "מרבח נכסים - מרבח דאגה". חמישה ילדים הם חמישה נכסים יקרים, שעבריה היתה מאד גאה בהם ובהישגיהם, ובדרך בה חינכה אותם. הרבה שמחה וגאווה מצד אחד, אך גם הרבה דאגה מצד שני... למשל, כשענת הקטנה חלתה קשה בתקופת "מלחמת ההתשה" (1968 - 1970) כשילדינו ישנו לילה-לילה במקלטים... או כשאילת נפצעה כשנפלה מצוק, וגם בתאונת דרכים בדרך לאילת. והדאגה המתמשכת ליפה ליה בשנים האחרונות. וכמובן, הדאגה לזוסייה שאמנם הוכתר כ"נהג זהיר", אבל הסכנה עדיין פרושה לאורכן של הדרכים, שזוסייה נמצא עליהן שעות רבות כשהוא על יד ההגה. ולבסוף ושלא באשמתו נפצע בתאונה שמציקה לו עד היום.

הזמן התקדם, הילדים גדלים ובוחרים את דרכם ואת בני זוגם לחיים. יש שמחות של חתונות ושל לידת נכדות ונכדים, ואפילו לנינים זכתה עבריה.

עבריה, שכולנו הכרנו, כאשה עם מלאי בלתי נדלה של מרץ, כזאת שאומרים עליה "אש להבה", חלתה ונפלה ברוחה לפני שנים מעטות... הדאגות... הדאגות... החברים ובמיוחד חברותיה, חוג ידידותיה הקרוב ביותר, היה המום מצער. לא הפסיקו למלמל: "מה קורה לעבריה שלנו?", "ואם לעבריה מלאת המרץ זה קרה, מי יודע מה יכול לקרות לנו?"

עבריה וזוסייה ויתרו על דירתם, כדי לגור בדירונת קטנטנה ע"י הבית הסיעודי שלנו. כדי שיהיו קרובים ככל האפשר למקום בו יוכלו לקבל את העזרה הכי מהירה.

עם שובה של ענת, בת הזקונים, ואמנון עם ילדיהם לאשדות, היה נראה כאילו רוח חדשה ומרעננת מפיחה רוח חיים בעבריה. המגע היום-יומי הקרוב והמחייה עם הנכדים, ולידת הנכד האחרון, ועבריה משנסת מותניה והולכת לקחת את יניר הפעוט מבית הילדים, ומטיילת עמו בשעות אחה"צ, בליווי הנאמן והמסור של סבא זוסייה יבלי"א.

עבריה בכנותה הצברית הישירה והחצופה לעתים, שהגדירה עצמה כמי שיש לה "פה גדול", בקשה מאלהים שלא תיפול, חלילה, למעמסה על כתפי מישהו מבני משפחתה... ואלהים אכן שמע את משאלתה ועבירה נפטרה באופן פתאומי ומהיר, בלי תיווכם של שירותי הבריאות, לא בית חולים ולא בית אבות, אלא כך בפשטות במיטתה, ע"י זוסייה בעלה האהוב יצאה נשמתה.

בשבת האחרונה היתה אצלנו תערוכת ספרים, וביניהם סיפורים שאסף עמוס בר, ובו מסופר על "איטה שנולדה מהבוץ" - איטה אחותה של עבריה. רציתי לבוא ולספר לה... ולא הספקתי.

באחד משיריו אומר המשורר יל"ג: "אשה עבריה, מי ידע חייך? בחושך תלכי ובחושך תבואי..." מתאים גם לעבריה שלנו, שבחושך קמה לחלוב פרות, בחושך יצאה נשמתה ותבוא לחסות בצל כנפיו, שם למעלה בשמיים. והפעם ללא דאגות. לכם - הבנות והחתנים, הבן והכלה, הנכדות, הנכדים והנינים, חבריה וידידיה הרבים של עבריה, יש נחמה גדולה בדרך בה נפטרה עבריה בדיוק כמו שאיחלה וביקשה לעצמה. ויש לכם גם משימה חשובה, לשמור כמובן על סבא זוסיה יב"א.

56 שנים עברו מאז בואה של עבריה לקיבוצנו, בו בנתה את ביתה ומשפחתה ולו תרמה ונתנה את כל כוחותיה.

שלום לך עבריה "הצעירה מבין הותיקים". מצאי מנוחה נכונה ושמרי על כל נכסיך ממרום שבתך.

אתכם בצערכם: עמליה ד. בת-ארי

פֹּה הִסְתִּירוּ הוּא גְבוּל הָאָבִיב
וְהַבְּרוֹשׁ הוּא נֵר תְּמִיד.
אֶל תִּרְאֹנִי שְׁאֵנִי חוֹלֶפֶת
כִּי הַבְּרוֹשׁ הוּא נֵר תְּמִיד.

בְּכֶרֶם נֶשֶׁר הָעֵלִים,
בְּהָרִים פָּרַח הַחֲצָב.
אֶל תִּרְאֹנִי שְׁאֵנִי חוֹלֶפֶת
נֵר שְׁחוֹר דּוֹלֵק בְּהָרִים.

לֹא אֶה זֶלַצְדִּיג.